

Nro. 24.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMESEL.

*Költ Bétsben, Kedden Septembernek 21. ik napján
1802. ik esztendőben,*

B é t s.

Felléges Afzszonyunknak kedves testvére, IV. a
dik Ferdinand Nápolyi Király eö Fellége másfo-
dik leánya, Felléges Urunk' nagyobb testvér öt-
tsének, Ferdinánd Nagy és Fő Hertzegnek ked-
ves életépárja, *Mária Louisa* Királyi Fő Hertzeg
afzszony, tegnapi viradó éjjel, életének 30. dik
esztendejében, izerentsetlen gyermekágyban ki-
múlt a' világból. A' kised, halva jött el a' vi-
lágra: a' ki után édes anyja is ki múlt 3 óra
múlva.

Helvétziai Respublika.

Berna, Sept. 8. dikán. — Az itt folyó zava-

A a

ros környüállások között azt határozta az országglószék, hogy a' közönséges tsendellégnek helyre állitathatása végett, a' Frantzia Országglószék közbenjárásához folyamodjék: a Helvétus seregek vezére pedig parantsolatot vett, hogy kevés fegyveres népével, a' melly mind egygyütt sem megyen többre 2 vagy 3 ezernél, magát mind addig tsak oltalmazólog viselje, míg az Első Konzultól Párisból valósz érkezik vissza. Azonközben *Genf* (Geneva) mellett már ötszeregyülekezni kezdett egy 15 ezer emberekből álló Frantzia fegyveres sereg.

Apenszell, Sept. 4-dikén. Ezen Kántonban népgyületek tartódnán, a' régi boldog Konstituzió vissza állitattott; 's a' lakosok torkig tele vannak örömmel. A' demokratikus Helvétusokhoz, a' kik meg szokták az igazi szabadságot, tel'yeséggel nem alkalmas az új Konstituzió. Glarusban, Zugban, és Graubundban is othon van már ismét a' régi Konstituzió, a' melynek a' házába való visszaterhetésre a' Lunevillei Kötés tel'yes szabadságot adott.

Solothurn, Sept. 5-dikén. Ezen város lakosai és a' falusi, lakosok között nagy felhevülés kezdett uralkodni. A' múlt éjjel a' még eddig itt fenn állott egygyetlenegy szabadság' fája is ki vágattaték; hasonló történt a' falukon is sok helyen. A' polgároknak egy része ma reggel az itt lévő fegyveres házra réá rontani, és abból a' fegyvereket és egyéb készületeket erőszakkal magához venni akarta, hanem a' katonaság jókor el érkezvén, meg gátolta a' dólgot.

Lausannából, Sept. 3-dikén. A' Wallisi kistsiny új Respublika sorsa, már egészen meghatározottatott. A' Kommissió, a' melly ennek organizálására ki vólt neveztetve, a' maga munkáját elvégezte. Aug. 26-dikén ötszere hivattatott a' Walli-

si Diéta Sion várossába, 's üléseit elkezdette. Legelőbb is a' Helvétziai Országglófszék Biztossa *Müller* jelent meg a' Diétai gyülekezet előtt, és a' Frantzia 's Olasz Respublikákkal való ézgyezést 's ezeknek akaratjokat előadván, azután ilyen nyilatkozatást terjesztett a' Diéta eleibe: — „

„A' Wallisi Kánton el valósztatott a' Helvétziai Respublikától. A' Wallisi nép feloldozódik a' Helvétziai Respublikához való hűség hite alól. A' Helvétziai Respublika, vissza adja a' Wallisi népnek az ő függetlenségit, a' mellyel ez, a' Frantzia, Helvétziai, és Olasz Respublikák kezessége alatt, örökkön-örökké élni fog.

A' *Müller* kinyilatkoztatása után ilyen pontumokból álló végzést tett a' Diéta: — „

„1)ször. Az a' nyilatkoztatás, a' mellyet „polgár *Müller*, a' Helvétziai Országglófszék „rendkívül való Biztossa ennek nevében elő „adott, a' Wallisi Diéta által el fogadtatik. „— 2)ször. *Wallis*, mint független Respublika, úgy fogja ennekutánna magamagát, egy „szabadságon és politikai egyenlőségen fundálódó Konstitútzio szerént kormányozni — „3)ször. Ez a' végzés mennél előbb lehet, „minden közönségekben hirdetteffék ki, oly „véggel, hogy a' hazafiak a' magok újjá való lételeket, tudhassák meg.

Aug. 29: dikén egy 7 személlyektől álló Kommissió, a' Diétai gyűlés eleibe terjesztette az új Konstitútziót is, mint projektomot: mellyben némünémű változások tetettétvén, azt a' Diéta egyenlő akarattal helybehagyta és megerőssítette. A' Konstitútziónak rövid summája, ennyiből áll:

„A' Catholika Réligió, a' Státus vallása, és csak e' bír közönséges isteni tisztelet gyakorlás

béli jussal. Wallis, tsak egy szabad és senkitől nem függő Státust formál, a' Frantzia, Helvétziai és Olasz Respublikák kezessége alatt. A' fő városa *Sion*. A' föld, tizedekre osztatik fel. A' Respublika, egy *Diéta* és egy *Státus-Tanáts* által kormányoztatik. A' Diétára, 2000 ember közül választatik és küldetik egy tag. A' Diétai gyülekezetek, két versben tartatnak elzrendőt által, hanem az, rend kívül is öszszehivattathatik; a' gyűlései, 14 napokig tartanak. A' *Sioni* Ersek tagja a' Diétának. A' Státus Tanáts, egy *Fő-Tiszt*-ből, és két *Státus-Tanátsosok*ból áll. Lesznek még, egy *Vice-Fő-Tiszt*, és két *Vice-Státus-Tanátsosok*. A' Státus-Tanáts, minden elzrendőben számot adni tartozik a' Diétának. Törvényhozói Hatalommal tsak a' Diéta bír. A' törvényeknek betöltetése, a' Státus-Tanáts' kötelessége. A' Státusnak külfő és belső bátorságára, különösen a' *Fő-Tiszt* tartozik vigyázni, és ő folytatja a' Státusnak minden külfő országokkal való ügyes bajos dolgait. Az a' Státus-Tanátsos, a' melyiknek keze alá a' Finantzia fog tartozni, magáért zálogot (*caution*) tartozik állítani. Az a' *Simploni* út, a' melly Wallisnak határjain Olasz ország felé keresztül megyen, a' nevezett három Respublikák költségén készittesék, és tartallék fenn; a' passusokon mind Frantzia katonák álljanak strázsát. Wallis adhat katonát idegen Hatalmasság szolgálatjára: hanem Követet nem küld egy Külső Hatalmassághoz is; az ő képit a' Külső udvaroknál. az azoknál lévő Frantzia, Helvétziai és Olasz Respublikák' Követeik viselik, &c.

A' Státus-Tanáts' tagjait már kinevezte a' Wallisi Diéta. A' *Fő-Tiszt* polgár *Augustini*.

A' leg újabb levelek szerént, *Graubund* is egy különös független Respublikának hirdette ki magát.

Zürich (Tigurum) Sept. 8. dikán. A' mi városunk, ily fogás alatt, hogy mi támadásban belalatoskodnánk, az Országglószéknek 800 katonái által tegnapelőtt valóságosan körül vétettezt, és ezek tegnap reggel a' városunkra való gyuzást is el kezdték; azonközben semmi kárt nem tettek; és okos beszédjek által végezetre arra is reá vették előjáróink őket, hogy a' további ellenségeskedést félbe szakasszák. Most már a' mi segedelmünkre is több mint 1500 fegyveres falusiak érkeztek bé hozzánk, 's még többeket várunk. A' Bernában lévő erőtelem országglószéknek minden orán utolsó lehellését (vonagását) remélljük, és azt hisszük, hogy kevés napok alatt állandóbb rend fogja a' mostani zürichros állapotot fel váltani.

Frantzia Respublika.

A' Konzulok 22 millió Livrákból álló summát adellenek a' jövő 11. dik Respublikai esztendőre, mint rendkívül való költséget a' Belső Minister kezebe, a' melly summát ez a' következő czélokra köteleztetik fordítani: — 1) ször. Amár munkában lévő 15 első klassis béli, és zhasonlóképpen munkában lévő, második klassis béli, ország utak munkájának folytatására, és 3. második klassis béli ország utak meg jobbitatásához való kezdésre, 10 milliók fordittatnak, an planum szerént, a' melly szerént még két esztendőknél előtte azt végezte volt az országglószék, hogy a' Respublika 9. dik esztendejében 20 első klassis béli, a' 10. dik esztendőben 15 első és 2. második klassis béli, a' 11. dikben pedig 3. harmadik klassis béli, mind egygyütt 100 killebb nagyobb ország utak igazittatását vételessérliz szerént munkába, rélz szerént folytattassa. — 2) ször. A' Ampion, Mont: Genevre, és Mont: Cenis he-

gyeken, és a' Nizzából Vintimille felé menő útak-
ra, 3 milliók — 3)szor, a' Respublika nagyobb
hídjainak igazittatásokra, 2 milliók — 4) a' St
Quentini és Arlesi tsatornákra is 2 és $\frac{1}{2}$ milliók
— 5)szor, a' Rocheforti tós helyeknek kiszárit-
tatásokra 300 ezer Livrák — 6)szor a' belső ha-
jókázás segélléfére 2 milliók — 7)szer, a' tenger
és külfő kereskedésre rendeltetve lévő kikötő
helyekben meg kívántatható újításokra is két mil-
liók fordittatnak, &c. —

A' Belső Minister javaslására a' Párisi Érse
Debelloy, az itt lévő ispotályok és egyéb szegény-
házakra ügyelő Közönséges Tanátsnak tagjának
neveztetett.

A' Sept. 2: dikán tartatott igen népes és re-
vezetes audentzián, két versben belzélgetett *Foxsal*
az Első Konzúl.

Ugyan ezen audentzián vólt *Foxsal* egygytt
a' Londoni utóbbi Lord Májor (polgármeste)
Combe is. Ehez így szollott az Első Konzúl —
„Az úr maga viselete a' Londonban uralkodott cá-
gaság' alkalmatosságával, minden más Ország-
székekben és Státusokban is, tiszteletet gerjeszt
úr iránt.

Ez nap délben 100 személyekre terített tá-
lal vólt az Első Konzúlnál; ott ebédelt *Foxs*:
midőn ismét sokat belzélgetett velle *Bea-*
parte.

Foxnak a' Parisban való mostani hofzas-
mulatásra az adta az alkalmatosságot, hogy an-
gliának Historiáját dolgozván a' Párisi könyves
házakban is kútfejeket keresgél réá.

Pastoret, az ispotályok' és egyéb szegényhá-
zak' Közönséges Tanátsának mostani Elölűje,
ilyen fontos belzédet intézett a' Párisi Ersehez,

midőn ez, mint ezen Tanátsnak tagja, ebben elő-
szőr meg jelent volna: — „

„Érsekféged maga is kétség kívül örvendező szív-
vel szemléli azon vigasságot, a' mellyet ezen Ta-
nátsnak tagjaiban az Érsekféged közzikbe való ér-
kezése jelezte. Minket itt minyájan csak
az a' gond és munka foglalatoskodtat, a' melly
a' te egész életedet tisztelekre méltóvá tette.
Mások a' vallás szolgái, és mások a' törvény,
's mások az igazság kiszolgáltatói: mi a' szeren-
tsételek ügyeinek szószollói, és a' közönséges jó-
teteményeknek elközlői vagyunk; egész töreke-
désünk az, hogy ha csak némelyeknek inségeiken
is könnyebbítsünk; egész jutalmunk csak az, hogy
némely könyv: tseppeket eltöröjünk. Vagyon e'
oly lélekhez, mind a' tiéd, egy ennél méltóbb
foglalatosság? Köszönettel tartozunk a' Kormány-
széknek, azért, hogy tégedet közzinkbe rendelt.
E' mellett, ha a' mi közönséges örvendezésünk-
kel, a' mi egygyen- egygyen való érzekenségün-
ket is ölzze tisztolhatjuk, én vagyok az, a' ki
tsetsemő gyermeki koromtól fogva a' te jótéte-
ményeid által megtéztetvén, néműnémű izren-
tsémet találok abban, hogy hozzád viltető elei-
től fogva való hajlandóságomat, és érzékeny tisz-
teletemet, hatsak valami kevés ceremóniával is,
meg bizonyíthatom.“

„A' Külső dolgokra ügyelő Minister *Talley-
rand* egy előadási terjeztet a' Megtartó Tanáts-
ban az Első Konzúl eléibe, a' mellyben az *Al-
giriái* Barbarus Fejedelem eleinteni kevély ma-
gaviseletét, és végezetre Bonaparte iránt való
mostani meghunyászkodását, vagy maga megalázá-
sát, írja le. Summás foglalata ezen leírásnak,
ennyiből áll: — „

„Afrikának a' Középtenger' mentiben lévő
Északi részén, olyan emberek laknak, a' kik előtt

az Európai nemzetek törvénye, isméretlen. A maga bosszantó vakmerő ége által pedig, az Algiriai Fejedelem, leg inkább meg különbözteti magát.

„Ötödik *Károly* Afrika ellen fordította volt a maga győzedelmes fegyvereit, meg akarta Európát ezen Barbarus Fejedelemséktől szabadítani: hanem a dolgok ki menetele nem felelt meg az ő fel tett tzeljának. A maga zászlóin tett méltatlanságokért csak ugyan bosszút állott végezetre *Ötödik Károly* az Algiriákon. Hat esztendőknél le folyók alatt három versben szuztatott Algiriának falaira: míg végezetre 1689-ben, olyan békességre kényszerítette a Fejedelmet, a melly 100 esztendőig tartott. — Ezen békességet, ez előtt három esztendővel a Török udvar kívánságára félbe szakasztotta az Algiriai Fejedelem.

„Mihelyest Frantzia országnak kormánya az Első Konzul Bonaparte' kezire bírt, ő haladék nélkül meg kínálta ezen Fejedelmet a békességgel, és ez azt kapva kapta: az Algiriai prédáló hajók azok köztben meg nem szűntek nyughatalankodtatni a Frantzia kereskedő hajókat, a Frantzia kikötőhelyekből *Szent Domingo* felé indult hajókat el fogdótták, egy Nápolyi hajót, a melly Frantzia katonaságot szállított haza felé, el fogtak, egy Frantzia hajós Kapitánnyal igen méltatlanul bántak, 's azon hajóinkat is, a melly gyöngyhalászás végett az Afrikai partok mellé küldettettek volt, igen nagy embertelenséggel fogadták.

„Mind ezekre nézve, az Első Konzul parancsolatjára egy Frantzia fegyveres hajós tsoport küldtetett vala ki, a melly a múlt Aug. 5-dikén Algiria előtt meg jelenven, az Első Konzul Adjutánsa polgár *Hüllin*, egy irást adott által a Fejedelemnek, a mellyben az ellene való

panaszok és neheztelességek pontról pontra előszámoltattak, és azokért sietséggel való elégtétel kivántatott. Egyebek között azt is kívánta tőle az Első Konzul, hogy ennekutánna az Olasz Respublika zászlóit is, mint a' mellynek ő volna a' fő Igazgatója, a' Frantzia Respublika' zászlóihoz hasonló becsülettel illesse (respektálja); 's hogy Ministerjeinek, a' kik ötet a' Frantzia Respublika ellen való ellenségeskedésekre igyekeznek venni, tellyefféggel hitelt ne adjon: mert hitellel azt magával, hogy az Isten meg határozta legyen azt, hogy mind azokat meg büntesse, a' kik a' Respublika 's annak Konzulja ellen, igazságtalanságot fognának tselekedni.

Akár milyen érzékenységgel viseltetett legyen is ez előtt az Algiriai Fejedelem (így szól *Talleyrand*) elég az hozzá, hogy az Első Konzul irásának meg fontolása után minden kavaival által azt nyilatkoztatta ki, hogy a' Fr. Respublikával ennekutánna egygyetértésben élni, 's az Első Konzulnak barátja lenni, kíván. Egy levelet is adott; által *Hüllinnak*, a' mellyben az Első Konzul levelének minden pontjaira kedvező hangon televén, mind azokra elégtételt ajánlott. Egy jobbagyát, egy Algiriai embert, a' ki a' feljebb említett Frantzia Kapitánt méltatlansággal illette, azonnal le vonatni, és halálra veretni akarta: hanem *Hüllin* kegyelmét kért néki.

Arról sem felejtkezett el (mond *Talleyrand*) ezen Fejedelem emlékezetet tenni levelében, hogy ő ugyan 200 ezer Piaftereket kívánt legyen az Első Konzultól ajándékban: hanem, annyira mint a', nem fog véle gondólni, ha el küldi is, hanem is néki az Első Konzul ezen summát.

A' mi azt illeti, hogy az Olasz Respublika zászlóit is a' Frantzia zászlókhoz hasonló tisztelettel illesse, ezen pontra azt felelte ő Fejedelemsége, hogy ezt is becsületben fogja tartani.

Adjutáns *Hüllin*, és az Algírja alá evezett Frantzia hajós tsoport vezére Admirál *Leisegues*, egy = egy igen gazdag készületű derék paripát kaptak a' Fejedelemtől ajándékba.

Német Ország.

Régensburg, Sept. 9 = dikén. A' Német Birodalom béli 8 Udvaroknak arra ki rendeltetett Ministerjeikből álló Dietális Deputatzió, meg tevé tegnap a' voklok többségével meg = egygyezölög a' károk' pótolásának nagy munkájában a' maga leg első végzé ét, a' mely által a' Frantzia és Orosz Országglószékektől eleibe tétetődött plánum' iránt fent tartya azon Deputatzió magának azt, hogy abban azokra nézve, a' kik annak némely részeiben néműnémű változások: tétetni kívánnak, 's az iránt jelentő irásokat adtanak bé, még bizonyos módosításokat tehessen. Ilyen jelentő irásokat adtanak bé nevezetesen, a' Német Rend (Ordo Teutonicus) Nagy Mesterének nevében ennek Ministere, és a' Toskánai Nagy Hertzeg nevében a' Cseh országai Vál. Fejedelmi Minister. Az utóllónak kiayilatkoztatása e' képpen következik: —

„A' Lünevilleri alkudozás 7 - ik tzikkelye szerént, a' Toskánai Nagy Hertzeg kárának, egészen ki kell pótolatni. Ehez képest, egygyik fél sem egygyezhet addig még egymással a' károk pótolása eránt átallyában, míg a' Királyi Nagy Hertzeg tökéletesen ki nem elégítetik. Bizonyos fundamentomnál fogva tudva van, hogy a' Toskánai Nagy Hertzegség kiterjedése 400 négyfzegű mértföldre, lakosai száma pedig 1 millió 150,000 lelkekre megy, és hogy az emített Nagy Hertzeg a' böl dog emlékezetű II = dik Léopold alatt, minden költségea kívül, tsak középízerű, és igen mérféaelt adója mellett is, 4 millió forintból ál-

ló jövedelmet hajtott bé. Ellenben hivatalbeli számlálásból, és a' középszere, 's tíz ezteendőktől fogva vólt jövedelemnek megvizsgálásából megtszzi, hogy Saltzburgból 900,000 forint nem jön bé egészen ezteendőként; Berchtolsgadenből pedig 200,000 sem, Passauból legfellyebb 150 ezer. Mind öszve ezen jövedelmek tsak 1 millió, és 250,000 forintra mennek, és így tsak harmadrésznyire, mint a' mennyi a' Toskánai Nagy Hertzegfégen vallott kár. Tehát szükléges ennél fogva, hogy a' Sváb kerületben fekvő Papi jószágok, és Imperialis városok, mellyeknek jövedelme hiteles Statistikai felvetések szerént körül belől 2 millió 370,000 forintra megy, öszve foglalassanak a' Nagy Hertzegnek eső tartományokkal. Így, avagy tsak valamelly részben ki fog elégítettni a' Királyi Nagy Hertzeg, a' midőn ezen széljelszórt birtokokat, az együtt lévő termékeny Toskánával, öszve hasonlítani sem lehet. Ezen ki nyilatkoztatás szerént; könnyű által látni a' Cs. Királyi Udvarnak szándékát, a' midőn a' két magokat közben vetett Hatalmasságok által, a' Toskánai N. Hertzeg kielégítésére elő adott planum, olly igen meg van szorítva, hogy az tsak harmadrésznyi tartományokra se terjed ki, mellyek mindazáltal, a' Lünevillei békeség szerént a' Nagy Hertzeget illetik; tudniillik a' melly tsak Saltzburgot vidékével, Berchtolsgadent, Passaut, mindazáltal a' városon, és az Inn, 's Ilz vizén túl fekvő vidéken kívül, foglalja magában. Ide járólnak még két tárgyak, mellyek a' károk kipótólására épen nintsenek rendelve: nem is lehetnek.

a) A' Trienti, és Brixeni Püspökségek, mellyek között az elsőnek ezteendoi jövedelme negyven, a' másiknak pedig hatvan ezer forintra megy, a' Tirolisi Gróffággal úgy öszve vagynak kaptsolva az adóra, és katonaságra nézve, hogy most is az Auszriai tartománybeli Felsőség alatt vagynak.

b) A' mi a' Nagy Hertzegnek elő Német tartományokban található Apáturságokat, és Klastromokat illeti, azokra nézve az a' különös, hogy egy sints olyan azok között, a' mi kár pótol s- ba mehetne, a' midőn egyébaránt sintsenek a' Fő des Urasági jus alatt lévő Fundátziók arra rendelve, hogy azok a' Felső hatalommal bíró Státusok kielégítésére fordíttassanak; azomban a' két, magokat közbenvető Hatalmasságok plánuma szerént, az osztályhoz szőlőjokat tartó tartományokban lévő Fundátziók, és Klastromok, rész szerént az egymással egygyező Felek szabad rendelkezésétől függenek, rész szerént a' letett Papság tartására fordíttatnak. Ezekhez képest, a' Cs. Kir. Udvar kénntelenítettik, hogy a' Toskánai Nagy Hertzegnek, a' Lünevillei békefégyben ígért, és vallott kárával feléő kipótolás eránt való jusát, nyilvánóságosan óltalmazza, és hogy ennek valóságos bétellyesedését, mind a' N. Országi Deputátzióknak, mind a' két, magokat közben vetett Hatalmasságoknak ajánlja, hogy ezt a' dolgot igazságosan vegyék tekintetbe.

Egész valósága szerént való Végzése a' Diétális Deputátiónak, ez: — A' két közben járó Hatalmasságoknak (a' Frantzia és Orosz Ország-lószéknek) az ő bé adott jelentéseikre ki kell nyilatkoztatni, hogy a' Német Birodalom köteles háládatossággal fogatta azt, hogy magokat ezen közbenjárói munkára határozták legyen, és a' felől a' Diétális Deputátzióknak a' magok Ministerek által nyilatkozató írást adattak által. Az ő jó indulatjokba, mellyel a' Német Birodalomhoz viseltetnek, helyheztetvén a' Députátzió a' maga erős bizodalomát, az általok bé adattott pótolás' plánumát, hanem a' mi ezen plánumot magát illeti, ezt csak közönségesen véve, és csak előre való módon, el fogadja, fenn tartván azt, hogy mind azokat a' módosításokat, a' melly

a' Deputátzióhoz érkezhető nyilatkozatások által kívántathatnának, vagy a' mellyeket maga a' Deputátzió szükségesnek találhat, elő vehesse, 's azok iránt a' két Hatalmasságotól igazságos és további egyenes határozást várhatson.

Ellenben nem gondolja a' Députátzió, hogy a' két közbenjáró Hatalmasságoknak emberbaráti gondolkodások és czélozások ellen valamit hibázzék, ha meg jegyzi azt, hogy mind azok a' megkárosított Rendek, a' kik ezen alkalmatossággal károknak kipótoltatásául új tartományokat és jószágokat kapnak, egyfzersmind, mind azoknak a' személyeknek, a' kiknek azokban, a' bé veti rendtartás szerént való élelmek vólt, arra azoknak ezután is illendő fundust rendelni, így szinten azon tartományokon 's minden jószágokon fekvő adóságokat 's tartozásokat, magokra által venni, köteleztetni fognak.

Dánia.

*Északi Jutlandiából Lemwigből, ekképpen ír-
nak: —*

Az Augustus tizedikére viradó éjszaka, sokáig fenn fog itt az emberek emlékezetében a' maga rettentőségére nézve maradni. Az az előtt való napon felette nagy hévség lévén, estve felé rettenetes menydörgést okozó felhő emelkedett fel a' tengerről, a' melly tsaknem éjszakához hasonlító sötétté tette a' nappalt. a' villámlás nem a' villámláshoz hasonlított a' Égnek minden részein; tsak egy egy szempillantat köz vólt egy villámlástól fogva a' másikig. Egy szóval mintha az egész eget lángok borították volna bé, úgy hogy fokak azt velték, hogy valósággal az ítélet napja jött volna el, vagy leg alább, hogy *Lemwigre* nézve bizonyosan ítélet napja lesz volna. Harmadfél óráig tartott így. Fel-

leg szakadás is vőlt; e' mellett tyúk tojásnyi nagyságú jegek estek. Képzelní lehet hogy millyen pusztává lett a' határ. ott, a' hol ez a' nehéz falleg el ment. — Különös vőlt ennek alkalmatosságával még az, hogy a' villámlás közben szünetlenül valamely szokatlan süvöltés hallatott, a' melly nagy sereg madaraknak felreb. benésihez hasonlitott.

Nagy Britannia.

Londonból, Aug. 31 = dikén. Az ólta, hogy az Angliai Országglószék a' Párisi *Moniteurben* elő fordúlt panaszokodásokat tekintvén, néhány Emigránsokat, a' kik *Jersey* szigetén tartózkodtak 's onnét a' Frantzia országglószéknek némünemű alkalmatlanságot okoztak, árestáltatott — és azólta, hogy a' *Londoni* közönség bizonyossá tétettetett a' felől, hogy a' Frantzia Követnek a' Portugallus udvartól való eltávozása, nem a' Frantzia országglószéknek rendeléséből, hanem tsak a' Követnek tulajdon tettéséből történt légyen — az Angliai váltó papirossak' betse, ismét kezdett hágni.

John Hull nevű papi személy, egy jó summa pénzt testált a' *Cambridgei* uníversitásnak, olyan rendelés mellett, hogy annak interesséből minden elztendönként 450 Forintokat fizessen, egy papnak, a' ki arra fogja magát kötelezni, hogy mind azokra az írásokra, a' mellyek a' *Naturális és Revelata Theologia* ellen ki jönnek, fundamentómos meg tráfoló írásokat ad ki, 's azokat Anglus nyelven ki nyomtattatja. A' titulusa ezen papnak, Keresztvénség' szószollója, légyen: hanem egyegy nem viselheti 5 — 6 elztendönél tovább ezen hivatalt.

Elegyes Levelek.

A' Német és más idegen levelekből olvassuk, hogy 18 - dik Lajos olyan jelentést küldött légyen a' Berlini és Pétersburgi udvarokhoz, hogy azon 75 ezer Rubelkből álló elítendőnként való penziót, a' melyet ezen udvarok, Házának élelmére ki rendeltenek, úgy, mint penziót, nem fogadhatja el; mivel ilyen módon mintegy forma szerént le mondana örökre a' Frantzia Koronáról; holott, a' világi változandóságok és örökösijussa szerént, ahhoz még reménsége lehet. Hanem fenn tartja magának azt tsak ugyan, hogy Házának szüklégeihez képpelt, időről időre ezen udvaroktól bizonyos summát, költfön képpen, felvehessen.

Páris, Sept. 8 - dikán. A' Megtartó Tanátsnak mai ülésében, mint mondják arról folyt tanátskozás, hogy *Piemont* már most forma szerént tsatolódjék özfize Fr. országgal.

Az Első Konzúl fel tett tzielja az Algiriai Fejedelem iránt, a' melly szerént ezt meg akarta büntette ni, nagy, és az ő fenn járó gondólkodásaihoz mérséklett vólt: hanem, minekutánna sem Anglia sem Spanyol ország nem értettek véle egygyet, úgy elégedett meg tsak azzal, hogy egy hajós csoportotskát küldvén látogatására, arra vegye, hogy a' Frantzia és Olatz zászlókhoz ennekutánna betsüllettel viseltessék.

Az Algiriai Fejedelemhez küldött levelit így végzi az Első Konzúl: — „Meg kértelek vólt arra is, hogy ne higgy Ministereid között azoknak, a' kik ellenlégei Frantzia országnak; tsak a' véllünk való jó egygyetértésnek helyre állítása tarthat meg tégedet azon szerentsés állapotban, mellyben most vagy, mivelhogy meghatározta az Isten, hogy mindeneknek, a' kik hozzám igazságtalanfággal viseltetnek, meg büntetessenek. Ha

vélem barátságban akarsz élni, szükség, hogy ne bánj vélem úgy, mint egy gyenge hatalmasággal, &c.

Harmadszori Hiradás

A' Dégi Uradalomban, Tites. Veszprém Vármegyében, az egész őrön, és a' jövő Tavaszon Aprilis hónapnak fogyáig, fognak mint egy 50 ezer Akátzi fa — és 20 ezer Olasz vagy fekete nyárfa — eladó gyökeres fiatalok; és elegendő rakni való nyárfa vezlők találtatni, a' következő éron:

Öt 's hat lábnyi magos egy esztendő fiataloknak darabja = = — = 6 xr.

Tíz 's tizenkét láb magosságuk két esztendősek = = = = = = — = 12 —

Tizenkét 's tizenhárom láb magosságuk 3 esztendősek = = = = = = — = 18 —

100 rakni való olasz nyárfa vezlők = = = = = = 5 fl. — —

A' kiknek tehát kedvek leendőne, vagy bomkos, vagy vizenyös és lapályos haszonvehetlen földjeikben erdőnevelés végett, az ezen fent irt erdőnevelésre legalkalmasabb, leghasznosabb és leghamarabb nevelkedő fák neimeiből magoknak szerezni, magokat a' fent irt Uradalombéli Tifztségnél jelenteni méltóztassanak.
Dégen 30. Auguszi 1802.

A' Dégi Tifztség által.

* *

Kolosvári Dániel, született Magyar, Bétsi Polgár, magyar szabó mester, lakik a Salvator utzában a' 410 = dik számnál a' Karmelita szer ház felett a' harmadik Szokban.

Egy fél órkus Téldalékkal.